

FOSES COMUNES DE LA GUERRA CIVIL A CASSÀ DE LA SELVA

ID

Nom

Situació

Municipi

Comarca

Coordenades UTM

Altitud

Localització

Des de Cassa Selva s'ha d'agafar la carretera de la Bisbal (GI-664) durant uns 489 metres fins que poc després de passar la casa de can Carbó, s'ha d'agafar un trencant a la dreta que puja cap als dipòsits de l'aigua del poble. Uns 162 metres més endavant deixarem un primer trencant a la dreta (que va als dipòsits de l'aigua) i continuarem pujant muntanya amunt durant uns 573 metres, deixant de banda tots els trencants que trobarem a cada costat, passant pel costat de la vinya d'en Carbó (esquerra) i la barraca d'en Maymí (dreta). Uns metres més endavant trobarem un altre trencant a la dreta que baixa cap a cal Porrer Vell i que haurem de deixar. La tomba es troba situada uns 10 metres més endavant a dreta del camí i sobre el marge.

Una altra manera d'arribar-hi és seguir la carretera GI-664 durant quasi dos quilòmetres fins que poc abans de la cruïlla que porta cap a cal Xapo (esquerra) o les Dues Rieres (dreta) trobarem a la dreta una pista de terra que després de passar per un hort i pel xalet Bon Repòs s'enfila cap al xalet d'en Barceló i la casa en ruïnes de cal Porrer. Un cop arribats en aquest punt s'ha de continuar recte endavant per la mateixa pista durant uns 183 metres, deixant un trencant a l'esquerra que baixa cap a la vinya de can Cassà, fins que trobarem la tomba sobre el marge, a l'esquerra del camí.

Tipus de terreny

Subsòl

Titularitat

Accessibilitat

Propietari

Número d'inhumats

Categoria

Data de la defunció

Descripció

Es tracta d'una tomba formada per un petit monticle de terra de forma ovalada, cobert per un gran nombre de pedres de petites dimensions. A la seva part superior hi ha clavades dues petites creus de ferro (una feta per dues barilles i una altre de ferro massís) i decorada sempre amb flors de plàstic.

Història

El dia 03 de febrer de l'any 1939, a quarts de set del dematí, el pare d'en Carles Bagué (l'Albert Bagué, conegut també com en Berto de cal Cadet), va localitzar el cadàver d'un soldat mort sobre el marge dret del camí que pujava cap a cal Porrer, just en el trencant del camí que porta cap a Cal Porrer Nou.

Quan va tornar a passar a la tarda de tornada cap al poble, el cadàver del soldat ja havia estat col·locat a l'altre costat del camí i havia estat mig enterrat amb terra, però de males maneres. D'aquesta manera hi va estar en aquest punt uns 10-12 dies fins que va ser enterrat en el lloc on es situa l'actual Tomba del soldat desconegut. El problema és que es desconeix qui el va enterrar dins de la fossa i de quina manera.

Fa poc temps s'ha sabut que a mitjans dels anys 60, tres nens del Firal, varen decidir obrir la tomba per tal de comprovar si hi havia les restes d'un soldat mort en aquest punt. Es veu que si que el varen trobar, especialment el crani, el qual va ser extret de la tomba i alhora de recol·locar-lo, amb les presses el varen posar en un nivell més alt i cap per avall.

Poc després la zona on hi havia la tomba va ser llaurada per un tractor amb rodes de ferro el qual malmeté la tomba i en especial el crani que va ser trencat en diversos fragments.

Tot i això la creença més extensa i acceptada era que es tractava d'un jove soldat de les Brigades Internacionals que va morir a Cassà lluitant contra les tropes Franquistes, mentre disparava una metralladora des de la zona de cal Porrer cap a la carretera de Cassà a Llagostera, lloc per on entraven les tropes Nacionals.

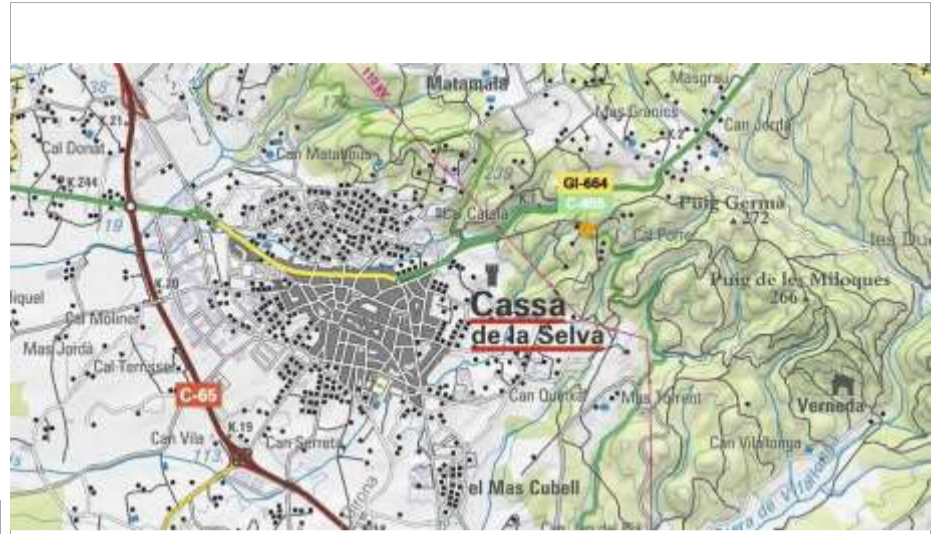
Una altra versió (apuntada per en Carles Bagué) és que es tractava d'un soldat anomenat Ferrer, que havia desertat del bàndol franquista i que s'havia passat al bàndol republicà i que al final de la guerra va ser mort pel seus companys ja que s'havia negat a continuar lluitant.

Pel que fa a la primera versió (brigadistes internacionals), s'havia considerat que la identitat de la persona enterrada en la tomba del soldat desconegut podria ser la següent:

Per un costat es podia tractar de les restes d'un sergent iugoslau (actualment de Croàcia), anomenat Josip Mufic, d'uns 25 anys que es va morir a Cassà a causa de les ferides causades per la voladura del Pont de Verneda durant la retirada de les tropes republicanes.

També s'havia considerat que podria ser el Tinent Pavel Antos, de Txecoslovàquia, d'uns 30 anys, el qual també va morir a Cassà i que en el seu poble d'origen té una placa commemorativa com a

Mapa

Fotografia

Altres fotografies

Altres fotografies

un heroi de Guerra.

De fet els familiars d'aquestes dues persones varen venir a visitar la tomba del soldat desconegut l'any 2014, i totes dues estaven convençudes que es tractava de la tomba del seu familiar. Per tal de resoldre aquest enigma les dues famílies han donat restes d'ADN a la Generalitat de Catalunya per tal que puguin realitzar les anàlisis pertinents i es pugui comprovar quina és la veritable identitat d'aquestes restes. L'estudi antropològic de la Tomba del soldat desconegut, de l'any 2017, ha descartat aquestes dues hipòtesis i ha arribat a la conclusió que era un individu masculí de 30 a 40 anys.

Dimensions

La tomba mesura 2 metres de llargada per 1,5 metres d'amplada i 0,40 metres d'alçada.

Intervencions arqueològiques

La tomba va ser inclosa dins el Pla de Fosses 2017-2018 del Departament de Relacions Institucionals de la Generalitat de Catalunya. Durant el mes de setembre es va dur a terme els treballs d'exhumació de la fossa per part de dues arqueòlogues. Durant aquests treballs es va posar al descobert les restes d'un soldat republicà. En un nivell més alt hi havia el cap, el qual estava posat cap per avall (segurament perquè la tomba havia estat oberta i remanada i fragmentat en diversos trossos i dents ja que la zona havia estat llaurada en el passat. En un nivell més baix hi havia la resta del cos (columna vertebral, braços, cames...). El difunt tenia una gorra amb una estrella de tinent a les seves mans i també les seves botes en un costat del cos.

Dades dels difunts

L'estudi antropològic de la Tomba del soldat desconegut, de l'any 2017, ha descartat aquestes dues hipòtesis i ha arribat a la conclusió que era un individu masculí de 30 a 40 anys, l'origen poblacional del qual seria una barreja entre un perfil europeu i del sud d'Àsia.

Observacions

Bibliografia

- Pitu Basart: "Avions al cel i un mort a la cuneta". Revista Gavarres, numero 8, hivern de 2005.
- Josep Bosch Mercader: "Ara fa cinquanta anys". Llumiguia número 449, febrer del 1989.
- Josep Bosch Mercader: "Creus". Llumiguia número 457, novembre del 1989.
- Joan Carles Codolà: "Més aprop d'identificar el soldat desconegut de Cassà". Llumiguia 775, setembre de 2017.
- Eduard Llinàs: "Aquí a Cassà i descansa el meu oncle, un heroi de guerra". Llumiguia numero 741, novembre del 2014.
- Joan Maymí: "Elucubracions a l'entorn de la tomba del soldat desconegut de Cassà". Llumiguia número 702, agost del 2011.
- Joan Pla: "La memòria soterrada de la Guerra Civil". Revista de Girona, número 251 de l'any 2008.
- Joan Trillas: "La memòria dels morts". Punt Diari del 31 d'octubre de 2014.
- LA CLACA: "La tomba del soldat desconegut ja no és tant desconeguda". Llumiguia número 713, juliol del 2012.
- J.F: Tenir cura de la tomba del soldat desconegut. Llumiguia número 742, desembre de 2014. - Estudi antropològic de la tomba del Soldat Desconegut (Cassà de la Selva, Gironès), Andrea Fernández, Diego López, Núria Montes i M. Eulàlia Subirats (Iltirta Arqueologia), Generalitat de Catalunya, 2017. - Fernández-Vilela, Andrea; Subirà, M. Eulàlia; Vidal, Ares: "La Tomba del soldat desconegut. Una història inacabada". Dins Conferències a l'arxiu-4 "I després de la guerra, què?" Ajuntament de Cassà de la Selva, 2022

Altres fotografies

FOSES COMUNES DE LA GUERRA CIVIL A CASSÀ DE LA SELVA

ID

Nom

Situació

Municipi Comarca

Coordenades UTM Altitud

Localització

Des de Cassà de la Selva el millor camí per arribar-hi és agafar la carretera C-250 en direcció a Girona. Un cop passat la casa de can Prats i la fàbrica INECSA, agafarem la carretera C-65. A l'alçada del revolt del Bugantó haurem de girar a l'esquerra com si volguéssim agafar l'antic camí de Fornells que porta cap can Xamariga, can Cresta o cal Nando. Deixarem el cotxe en aquest punt (a tocar l'encreuament del camí de Fornells amb la carretera C-65). La primera tomba es trobava situada en l'actual marge del camp de cal Matiner, que toca amb la carretera C-65, a uns 70-80 metres d'aquest encreuament i en un punt proper al bosc de can Cresta. Antigament en aquest punt hi passava un camí que anava paral·lel a la carretera i que portava al bosc de can Cresta. Aquest camí va desaparèixer a l'aixemplant la carretera C-65 en els anys 60-70. La segona tomba es trobava situada a la part alta del mateix camp, però uns metres més avall de la primera, seguint la línia dels arbres del bosc de can Cresta cap al sud-oest (cap a la via del Carrilet).

Tipus de terreny Subsòl

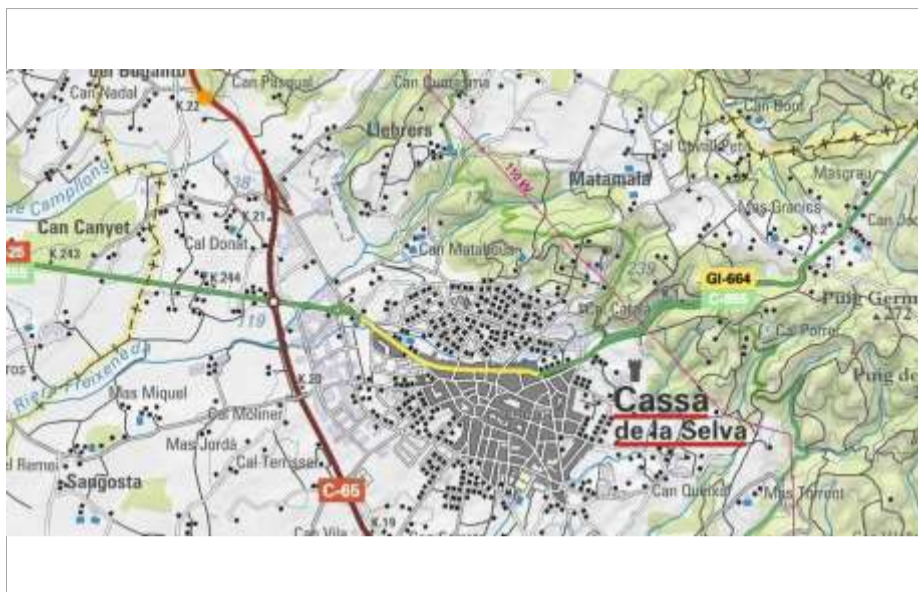
Titularitat Accessibilitat

Propietari

Número d'inhumats Categoria

Data de la defunció

Mapa

Fotografia

Altres fotografies

Descripció

Actualment aquestes tombes ja no existeixen. Segons en Joan Raset de can Cresta es tractava de dos petits túmuls o monticles fets de terra, els quals tenien la mida d'una persona.

La primera fossa estava situada en el marge nord del camp de cal Matiner que toca amb la carretera C-65, entre l'encreuament del camí de Fornells i el bosc de can Cresta que és de la seva propietat, a uns 70-80 metres a l'est d'aquest encreuament.

L'altra tomba en canvi, estava situada uns metres més enllà, sobre el mateix camp de cal Matiner, tocant la línia del bosc de can Cresta, però ja baixant cap al sud-oest, cap a la via del Carrilet.

Història

En un document enviat el 20 d'abril de l'any 1939 per l'Ajuntament de Sant Fost de Campsentelles (poblet a tocar a Santa Perpètua de la Mogoda) a l'Alcalde de Cassà, es demana si es té notícia sobre el soldat Ramon Bartalot, pagès, de 38 anys, que va caure ferit en aquesta localitat mentre servia com a soldat fortificador de l'exèrcit de la República, el mes de gener de l'any 1939.

Un telegrama enviat nou mesos més tard, el 28 d'octubre de l'any 1939 conservat a l'Arxiu Municipal, sabem que el Governador Civil de Girona va autoritzar per raons sanitàries, a l'alcalde de Cassà, l'exhumació del cadàver d'aquesta persona que havia estat enterrada en el bosc de can Cresta i que el cadàver va ser traslladat al Cementiri de Santa Perpètua de la Mogoda.

Aquesta és la documentació que de moment s'ha localitzat. Tenim informacions orals que expliquen que la dona i el germà d'aquest soldat es varen traslladar fins a Cassà on visitaren la masia de can Cresta, per tal de conèixer de primera mà el lloc on havia estat enterrat el seu familiar i que la família de Joan Raset els hi va acompanyar.

Segons Joan Raset l'exhumació del difunt la va fer un home que li deien "Curta", de Sant Esteve de Llémena, que fumava caliquenyos per mitigar la mala olor en el procés d'exhumació.

El mateix informant també ens va comentar que l'altre soldat que estava enterrat en aquesta zona no va ser exhumat.

Joan Raset de can Cresta, que l'any 1939 tenia 8 anys, encara recordava on estaven situades exactament aquestes dues tombes (vegeu apartat descripció).

El lloc on s'ubicava la primera tomba (la que va ser exhumada) ja no existeix. Aquest punt va desaparèixer als anys 60-70 a l'eixamplar la carretera C-65.

L'altra tomba, que era a la part alta del camp de cal Matiner, és molt possible que tampoc existeixi ja que el camp ha estat llaurat en multitud d'ocasions i aquests treballs deuen haver malmès o destruït la tomba.

Dimensions

Actualment aquestes fosses ja no existeixen i per tant no és possible determinar quina era la seva forma i dimensions.

Intervencions arqueològiques

El 28 d'octubre de 1939 es va produir l'exhumació de la tomba de Ramon Bartalot. L'altre soldat enterrat en aquest punt no va ser exhumat.

Dades dels difunts

El soldat que va ser exhumat era Ramon Bartalot Pagès de 38 anys. Era un soldat fortificador del bàndol republicà, que va resultar ferit a Cassà al final de la Guerra Civil, on va acabar morint i va ser enterrat en aquest punt. Durant la Guerra Civil també havia estat regidor de l'Ajuntament del poble de La Llagosta per la Unió de Rabassaires i es va incorporar a files el 7 d'octubre de 1938. L'altre soldat en canvi es desconeix la seva identitat.

Observacions

Segons un article de Josep Bosch i Mercader, publicat en la Revista Llumiguia de l'any 1989, hi havia un tercer soldat enterrat en aquest punt. Tot i això aquest punt no ha estat contrastat i per tant no es pot assegurar.

Finalment també val la pena comentar que en la primera edició d'aquesta base de dades vam atribuir erròniament aquesta tomba al bàndol franquista. Reestudiada la documentació pertinent s'ha vist que aquest fet no era correcte. Per aquest motiu hem dut a terme una nova revisió de la informació on hem esmenat aquest error (setembre, 2024).

Bibliografia

-Josep Bosch Mercader: "Ara fa cinquanta anys". Llumiguia número 449, febrer del 1989.

-Fons Ajuntament, Administració Local.

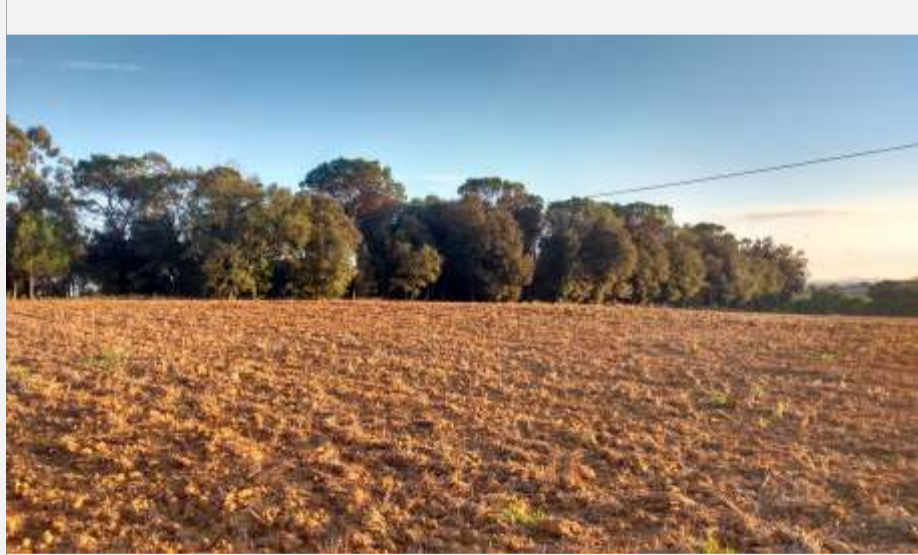
-Maria Àngels Suárez: "La Llagosta durant la Guerra Civil". Notes, 26, (2011), pp. 67-87.

Altres fotografies

Altres fotografies

FOSES COMUNES DE LA GUERRA CIVIL A CASSÀ DE LA SELVA

ID

Nom

Situació

Municipi Comarca

Coordenades UTM Altitud

Localització

Des de Cassà el millor camí per arribar a la masia de la Capçana és agafar la carretera C-250 en direcció a Llagostera i a l'alçada de la rotonda de la Variant (Verneda) agafar la carretera C-65 en direcció a la mateixa població. Un cop travessat el pont de Verneda i d'haver passat pel costat de la casa de can Jep Llarg (dreta), s'ha de girar a l'esquerra just en el punt on comença el Polígon Industrial del Trust. S'ha de seguir aquesta pista de terra durant uns 486 metres, resseguint primer la valla de la fàbrica UPRODECO i travessant després una petita zona boscosa, fins que més endavant trobarem un trencant a la dreta que haurem d'agafar i que es correspon amb l'antic camí ral de Girona a Sant Feliu de Guíxols. Uns 213 metres més endavant girarem a l'esquerra i agafarem un camí que ens portarà fins a la masia de la Capçana. La tomba es troba situada en un punt indeterminat d'aquesta propietat.

Tipus de terreny Subsòl

Titularitat Accessibilitat

Propietari

Número d'inhumats Categoria

Data de la defunció

Descripció

Actualment desconeixem la morfologia i dimensions d'aquesta tomba ja que aquesta encara no ha estat localitzada.

Història

Segons alguns testimonis en aquest punt s'hi haurien enterrat dos soldats o brigadistes internacionals d'origen Txec que haurien mort en combat cap al final de la Guerra Civil. Desconeixem el lloc on es situa aquesta tomba i no tenim gaire més informació al respecte sobre la seva morfologia ni la sobre la identitat de la persona o persones que hi varen ser enterrades.

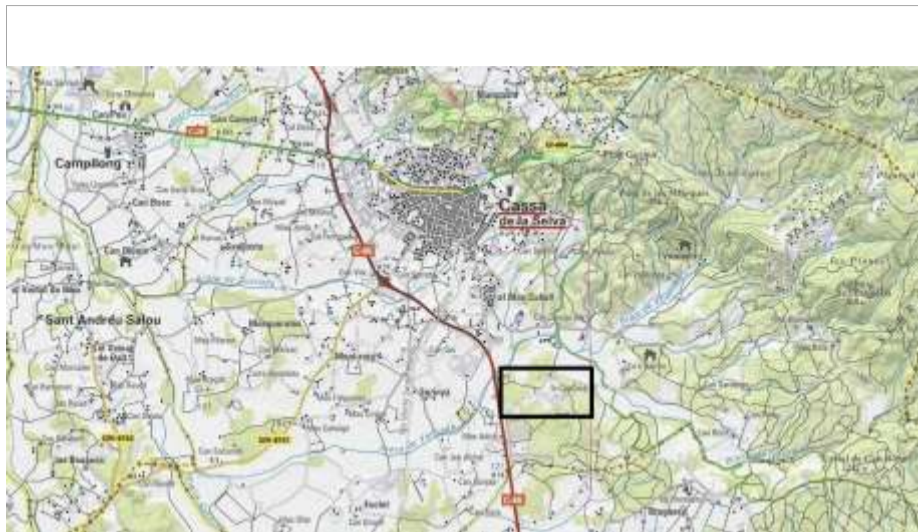
Dimensions

No s'ha pogut estudiar perquè encara no ha estat localitzada.

Intervencions arqueològiques

No sabem que s'hagi dut a terme cap intervenció arqueològica en aquesta possible fossa.

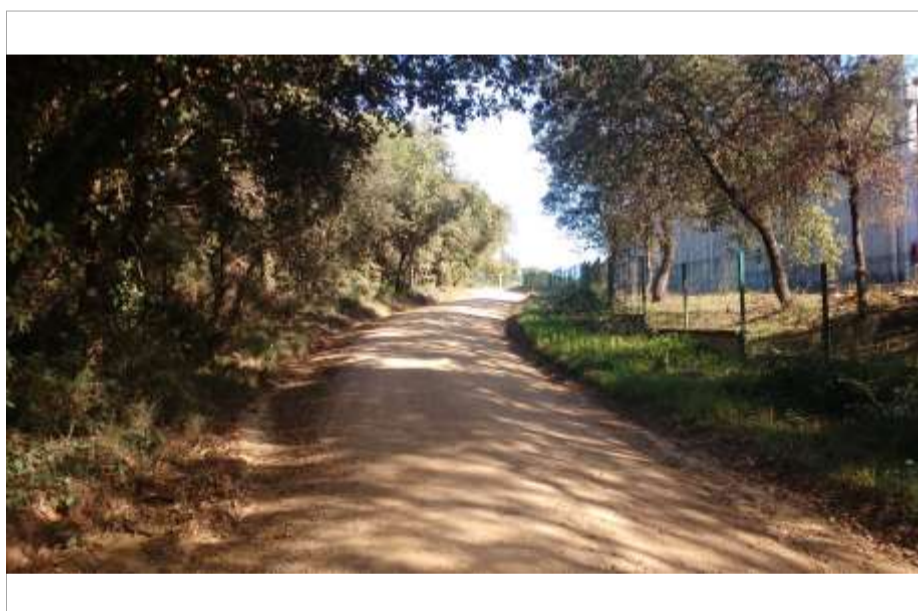
Mapa

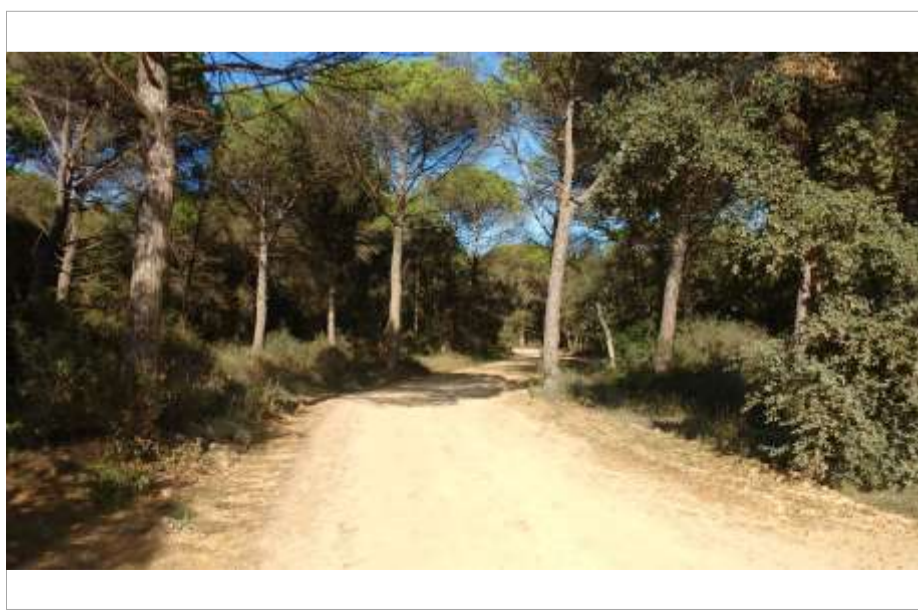
Fotografia

Altres fotografies

Altres fotografies

Altres fotografies

Dades dels difunts

Es creu que varen ser enterrats dos brigadistes internacionals d'origen txec. Tot i això no es coneixen amb seguretat les seves identitats ja que la tomba encara no ha estat localitzada ni exhumada.

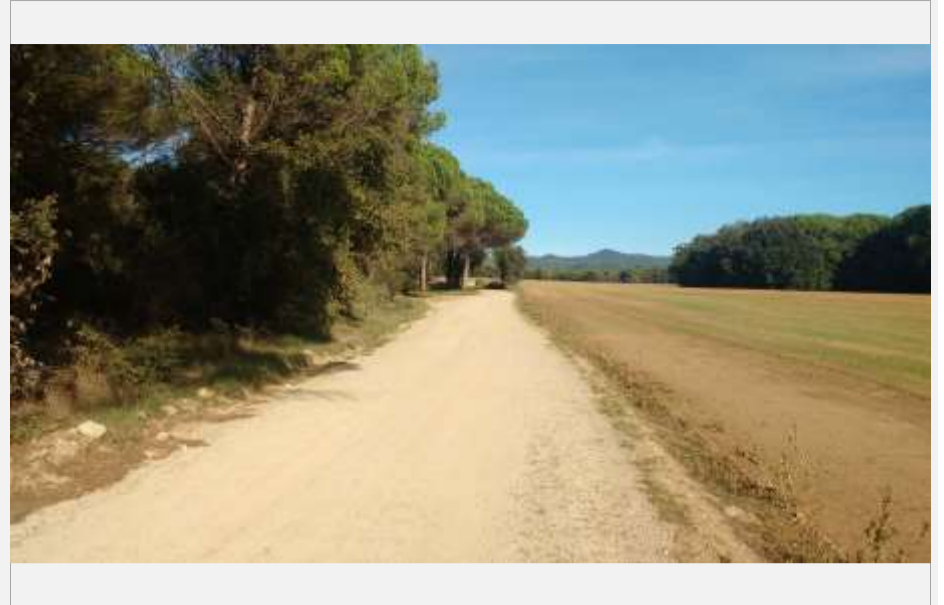
Observacions

Durant la voladura del Pont de Verneda (Carretera C-65) per part de les tropes republicanes en la seva retirada cap a França, se sap que un soldat de les brigades internacionals anomenat Josip Mufic va resultar ferit de gravetat i que va acabar morint poc després dins el terme de Cassà. Es desconeix el lloc exacte on va passar aquest fet.

Tot i això ho comentem en aquest apartat degut a la proximitat del pont de Verneda amb la masia o la propietat de la Capçana. Qui sap si és una de les persones que va ser enterrada en aquesta fossa.

Bibliografia

No es coneix.

FOSES COMUNES DE LA GUERRA CIVIL A CASSÀ DE LA SELVA

ID

Nom

Situació

Municipi

Comarca

Coordenades UTM

Altitud

Localització

Des de Cassà de la Selva la millor forma d'arribar-hi és agafar la carretera GI-664 i seguir-la durant uns 4,58 quilòmetres fins a l'alçada del Puig dels Cristians i les Oliveres d'en Canet (Santa Pellaia). En aquest punt s'ha de girar a la dreta i s'ha d'agafar la pista de terra que porta cap a la Creu de les Monges i el coll dels Tres Pins. Seguirem aquesta pista durant uns 984 metres, deixant trencants a banda i banda de la carretera, fins que arribarem a la cruïlla de la Creu de les Monges. En aquest punt haurem de girar a l'esquerra i agafar el camí que porta cap a can Mascort, cal Xai i can Saguer. Uns 184 metres més endavant deixarem a l'esquerra el trencant que porta cap a can Mascort i continuarem baixant recte endavant durant uns 423 metres fins que arribarem al portal d'entrada de cal Xai i als primers camps d'aquesta mateixa propietat. En aquest punt agafarem el camí de l'esquerra i el seguirem uns 36 metres en direcció cap a can Saguer, fins que trobarem la tomba sobre el marge esquerre de la pista, en un punt on hi ha un petit replà, delimitat a l'esquerra per un antic camí que porta a can Mascort i a la dreta per un camp. La tomba es troba situada a la part del darrera d'una pila de terra remoguda de la mateixa carretera i en un punt on hi ha tot un seguit de suros de mitjanes dimensions.

Tipus de terreny

Subsòl

Titularitat

Accessibilitat

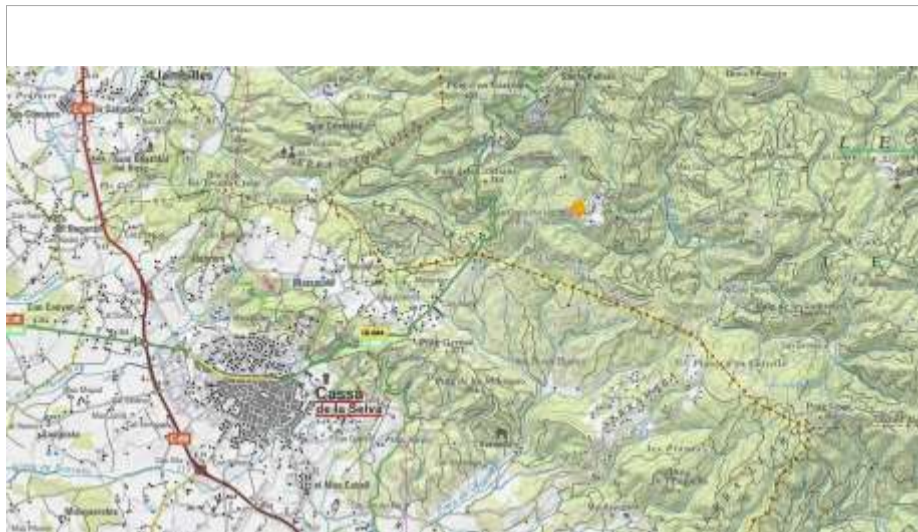
Propietari

Número d'inhumats

Categoria

Data de la defunció

Mapa

Fotografia

Altres fotografies

Descripció

El lloc es pla (petit replà), però presenta una suau inclinació cap el nord. Actualment no es veu cap element que identifiqui l'existència d'una tomba en aquest indret ni sembla que n'hi hagi hagut mai cap, tret del dibuix d'una creu damunt el lloc on estaven enterrades dues persones i que es va conservar durant molts anys.

Història

Durant la Guerra Civil moltes famílies de Cassà es trobaven refugiades o amagades en diverses cases o masies del massís de les Gavarres, fugint dels estralls i de la misèria de la Guerra. Una d'aquestes cases on hi havia gent amagada era la masia de ca l'Alzina, situada a la zona de Santa Pellaia, actual terme municipal de Cruïlles - Monells - Sant Sadurní. En ella s'hi trobaven refugiades diverses famílies de Cassà (els Bertran, els Ball-llovera i els Cassà, entre d'altres). Segons Joaquim Mundet de Cassà, que al seu torn havia recollit aquest testimoni de l'Arturo Cassà, el qual havia estat refugiat en aquesta casa quan varen passar aquests fets, el dia 4 de febrer de l'any 1939, els varen arribar rumors que les tropes franquistes ja havien entrat al poble de Cassà i que la guerra s'havia acabat. Tot i això i com que una columna de soldats estava pujant cap a la casa, els propietaris varen aconsellar a tots els homes refugiats en aquella casa que s'emboquessin a dins del bosc per tal d'evitar problemes o represàlies. La majoria dels homes ho van fer. Tots excepte dos, en Moisès Bertran Terrades i en Joaquim Ball-llovera Xirgo, dos cassanencs d'idees republicanes. Aquests es varen quedar aprop d'un camí que porta a la casa de cal Xai i allà varen ser sorpresos per soldats (segurament republicans), que els varen fer caure en un parany. Així segons expliquen les fonts orals els soldats varen saludar a Bertran i Ball-llovera amb un "Viva Franco" i com que els varen respondre amb la mateixa salutació es varen pensar que tots dos eren franquistes, i varen ser morts a trets allà mateix. Poc després una persona desconeguda en aquests moments (potser els familiars o coneguts que estaven amagats a ca l'Alzina) els varen enterrar allà mateix.

Dimensions

No coneixem les dimensions d'aquesta tomba perquè aquesta actualment no és visible com a tal.

Intervencions arqueològiques

En el registre d'inhumacions del cementiri no hi ha la inscripció d'aquestes dues persones, tot i que segons diversos testimonis els dos difunts varen ser traslladats al cementiri de Cassà en un moment indeterminat dels anys setanta del segle XX (Joaquim Mundet, Carles Bagué...). Tot i això, Pau Presas (besnet de Moisès Bertran) diu que el seu besavi encara està enterrat en aquest lloc i que el cos de Joaquim Ball-llovera Xirgo si que es va exhumar.

Dades dels difunts

Les dues persones enterrades en aquesta fossa eren en Moisès Bertran Terrades, nascut a Cassà de la Selva el 24/11/1890, casat amb la Leonor Pujol Geis amb la qual va tenir dos fills (Leandre i Lliberata) i que estava domiciliat al carrer Migdia número 57, i en Joaquim Ball-llovera Xirgo, natural de Riudellots de la Selva el 26/04/1895, casat amb la Pilar Verdaguer Barnés i amb dos fills (Flora i Dolors) i domiciliat a Cassà de la Selva en el carrer Migdia número 14.

Observacions

La seva localització i estudi ha estat possible gràcies a les indicacions donades per diverses persones que formen part de la Colla Excursionista Cassanenca (Pau Presas, Joaquim Bosch, Eloi Madrià, Carles Malagrida, Quim Carreras i Joaquim Mundet).

Bibliografia

-Eduard Llinàs: "Aqui a Cassà i descansa el meu oncle, un heroi de guerra". Llumiguia numero 741, novembre del 2014.

Altres fotografies

Altres fotografies

FOSES COMUNES DE LA GUERRA CIVIL A CASSÀ DE LA SELVA

ID	<input type="text" value="5"/>		
Nom	<input type="text" value="Possible tomba del Puig d'en Pujades"/>		
Situació	<div>En un replà situat a la part alta del Puig d'en Pujades, en les proximitats d'una alzina monumental coneguda amb el nom de l'Alzina de la Llaca. Es troba situada dins el veïnat de Matamala i en els primers contraforts del massís de les Gavarres. El lloc és alt i amb força visibilitat sobre el poble i la plana de Cassà, tot i que aquest fet no és gaire visible en aquest punt a causa de l'espessa vegetació que hi ha en aquest indret. Antigament tota aquesta zona estava cultivada tal i com ho demostren l'existència de les nombroses parets de feixa o bancals que encara hi ha en aquest punt.</div>		
Municipi	<input type="text" value="Cassà de la Selva"/>	Comarca	<input type="text" value="Gironès"/>
Coordenades UTM	<input type="text" value="490538, 4637950"/>	Altitud	<input type="text" value="207 m.s.n.m"/>
Localització			

Des de Cassà de la Selva la millor manera d'arribar-hi és agafar la carretera GI-664 que va cap a la Bisbal i seguir-la durant uns 1,88 quilòmetres fins que trobarem a mà esquerra el trencant que porta cap a cal Xapo. Seguirem aquest camí uns 545 metres passant pel costat de cal Barraquer, el xalet de l'Anna Maria Pagès i can Granics. En aquest punt girarem a l'esquerra i agafarem un altre camí que passa entre la barraca de l'Armengol, la barraca de l'Abuli i el xalet Francés. D'aquesta manera arribarem als peus del puig de la Castellana on hi ha una gran esplanada. Ara hurem d'agafar el camí de l'esquerra i rodejar el puig pel seu costat est, deixant de banda un primer trencant a la dreta que s'enfila cap al cim del puig on hi ha diversos xalets. Continuarem recte endavant pel mateix camí, i al cap de molt poc, trobarem a la dreta l'entrada de la barraca o xalet de la família Repiso-Villodres. Continuarem baixant pel mateix camí en direcció sud-oest, resseguint la tanca metàl·lica d'aquesta mateixa propietat fins que trobarem un trencant a la dreta que porta a la barraca d'en Cabarrocas. En aquest punt deixarem el cotxe. Ara hurem d'agafar la línia eléctrica que hi ha a la dreta i resseguir-la uns 40 metres cap a l'oest, fins que entrarem a dins del bosc pel costat esquerra per tal de trobar una alzina de grans dimensions anomenada l'Alzina de la Llaca. La tomba en qüestió es troba situada uns metres més avall, a la part baixa d'un gran amuntegament o monticle de pedres.

Tipus de terreny	<input type="text" value="Boscós/Muntanyós"/>	Subsòl	<input type="text" value="Granític"/>
Titularitat	<input type="text" value="Privada"/>	Accessibilitat	<input type="text" value="Fàcil"/>
Propietari	<input type="text"/>		
Número d'inhumats	<input type="text" value="Desconegut"/>	Categoria	<input type="text" value="Indeterminat"/>
Data de la defunció	<input type="text" value="Desconeguda"/>		

Descripció
La possible tomba està formada per un petit monticle de pedres de petites dimensions i que presenta una forma més o menys ovalada. Les roques són locals i segurament procedeixen d'un gran amuntegament de pedres que hi ha en les seves proximitats. Antigament hi havia una creu de ferro clavada a la part alta de la tomba i tot un seguit de flors de plàstic molt desfetes.

Història
La família Repiso-Villodres la coneix des de fa uns 15-20 anys quan la va trobar per casualitat un dia mentre anaven a buscar bolets per aquesta zona poc després d'haver comprat la seva propietat. En aquell moment hi havia una creu de ferro (formada per dos varetes de ferro unides entre si) clavada a la part més alta de la tomba i escampades pel seu voltant hi havia restes de flors de plàstic molt antigues i pràcticament desfetes. Varen preguntar a diversos veïns dels xalets d'aquella zona però ningú no en sabia res. Anys més tard aquesta creu de ferro va desaparèixer i actualment tampoc queden restes visibles d'aquestes flors de plàstic. La zona és molt transitada especialment durant l'època dels bolets (tardor). Tant es podria tractar de la tomba d'un soldat republicà com de la tomba d'algun animal que el seu amo hagués enterrat en aquest punt. Tot i això si que val la pena comentar que a la part alta del Puig de la Castellana (el turó més alt que hi ha una mica més al nord) hi ha diversos testimonis orals i escrits que ens comenten de l'existència de diverses trinxeres de la Guerra Civil, situats a la part més alta del puig. La veritat és que en aquell punt encara es poden veure tota mena de forats que es podrien relacionar amb aquests elements. De fet des d'aquest puig (puig de la Castellana) es domina tot el poble de Cassà i la plana que hi ha al seu voltant. Per aquest motiu no es pot descartar que hi hagués hagut combats en aquest punt en el moment de la retirada dels Republicans i l'entrada dels Nacionals al poble de Cassà. Actualment encara hi ha persones grans de Cassà (Horcajo, Pla, Mercè Lloveras) que encara recorden les trinxeres que hi havia hagut en aquest punt i que hi havien recollit material bèl·lic en aquest punt després de la Guerra (caixes amb municions). Per aquest motiu no es pot descartar que algun soldat republicà hagués mort en aquests combats hi hagués estat enterrat en aquest punt.

Dimensions	<input type="text" value="La tomba mesura 2 metres de llargada per 1,5metres d'amplada i 0,20 metres d'alçada."/>
Intervencions arqueològiques	<input type="text" value="Mai s'ha dut a terme cap intervenció arqueològica en aquesta possible tomba."/>

Mapa

Fotografia

Altres fotografies

Altres fotografies

Altres fotografies

Dades dels difunts

No es coneix la identitat de la persona o persones que varen ser inhumades en aquesta possible tomba.

Observacions

La seva existència solament es coneguda gràcies al testimoni oral de la família Repiso-Villodres que la coneix des de fa uns 15-20 anys.

Bibliografia

No hi ha cap mena de bibliografia referent a aquesta possible fossa.

FOSES COMUNES DE LA GUERRA CIVIL A CASSÀ DE LA SELVA

ID

Nom

Situació

Municipi

Comarca

Coordenades UTM

Altitud

Localització

Des de Cassà la millor forma d'arribar-hi és agafar el camí d'Esclet (actualment asfaltat) que surt des del carrer del Sud i que després de passar per can Coll i les Serraries Garolera, travessa la riera Sosvalls i la variant de Cassà per un pas soterrat i passa pel costat de can Punxa i can Guardó. Poc després aquest camí es comença a enfilar cap a can Cristòfol, can Pau-Oller i can Joan Sacot fins que arriba a la Creu del Bosc (cruïlla de camins). En aquest punt hem de continuar baixant recte endavant pel mateix camí asfaltat en direcció a can Valldaro, can Gai, Can Feixes o can Domingo de la Bassa. Després d'haver deixat de banda totes aquestes cases (can Valldaro i can Gai a l'esquerra i can Feixes i can Domingo a la dreta), s'arriba a la Creu d'en Domingo (nova cruïlla de camins), on s'ha de girar a l'esquerra i s'ha d'agafar l'antic camí ral de Girona al Castell de Llagostera. Després de passar per la Barraca de l'Agustí (dreta) i can Ravenissa (esquerra) i just abans d'arribar al gual que travessa la riera Verneda, s'ha de girar a l'esquerra i agafar el camí de terra que porta cap a la Pineda Fosca. Just abans d'arribar a la Pineda Fosca, trobarem un trencant a l'esquerra i que hauré de seguir, el qual ens portarà al cap de poca estona fins a la Caseta o el Xalet d'en Codolà. La tomba es trobava situada en algun punt proper però indeterminat al voltant d'aquesta casa.

Tipus de terreny

Subsòl

Titularitat

Accessibilitat

Propietari

Número d'inhumats Categoria

Data de la defunció

Descripció

Actualment no coneixem la forma ni la tipologia d'aquesta possible fossa comuna de la Guerra Civil ja que encara no ha estat localitzada.

Història

La possible existència és fruit del testimoni oral de les germanes de can Pau-Oller del veïnat de Serinyà (la Felícia i la Pietat Casadevall). Mentre realitzàvem amb Joaquim Mundet la recollida de topònims pel llibre de Toponímia d'aquest veïnat l'any 2017 ens varen comentar que la seva mare (la Vicenta Bruguera Montleon) coneixia l'existència d'una tomba de la Guerra Civil aprop de la caseta o el xalet d'en Codolà i que els ho havia comentat moltes vegades. Disortadament la seva mare ja feia molts anys que es va morir i mai els hi havia ensenyat el lloc exacte on estava situada aquesta tomba. És per aquest motiu que encara no ha estat localitzada. Al mateix temps els antics propietaris d'aquesta finca (la família Codolà) amb els quals hem parlat d'aquest treball (Joan Carles Codolà i Joaquim Bosch i Codolà) ens han comentat que ells no recorden l'existència de cap tomba o fossa comuna dins de la seva propietat. Tot i això aquesta fossa no es pot descartar a causa de la seva proximitat amb l'antic camp d'aviació de la Torremansa. S'ha de tenir en compte que el xalet d'en Codolà es va construir durant la Guerra Civil com a torre de control. També val la pena recordar que aquest camp d'aviació va ser bombardejat almenys tres vegades per les tropes franquistes al final de la Guerra (1938-1939) provocant dos morts i una gran quantitat de ferits, i que el dia 22 de gener de 1939 es va produir l'accident d'un avió republicà que no es va poder enlairar i els seus dos tripulants varen morir carbonitzats. Per aquest motiu no es pot descartar que alguna víctima no identificada d'algun d'aquests fets s'hagués enterrat en aquest indret

Dimensions

Actualment desconeixem les seves dimensions perquè encara no ha estat localitzada.

Intervencions arqueològiques

No es coneix cap intervenció arqueològica en aquesta possible fossa.

Mapa

Fotografia

Altres fotografies

Altres fotografies

Altres fotografies

Dades dels difunts

No es coneix la identitat de la persona o persones que hi podien estar enterrades.

Observacions

Aquesta fossa possiblement ja no existeix ja que la zona on es troba situada (voltants de la caseta o xalet d'en Codolà) està plena de camps de conreu, molts dels quals es cultiven anualment.

Bibliografia

No hi ha bibliografia referent a aquesta fossa. La seva existència solament es coneguda gràcies al testimoni oral de les germanes de can Pau-oller del veïnat de Serinyà (la Felícia i la Pietat Casadevall).

